

Welkom bij het inspiratiecollege Jong beginnen: aanbod voor 0 tot 2,5 jaar

Huishoudelijke mededelingen

- Vragen stellen kan in de chat, wij filteren en bundelen de vragen uit de chat voor onze sprekers
- Er wordt geen opname gemaakt van het inspiratiecollege, wel komt er een verslag
- Op vragen uit de chat die niet aan bod komen, komen we later in het verslag terug

Programma

15.00-16.30u

- In- en aanleiding
- Mini college door Kees Broekhof
- Ruimte voor vragen
- Praktijk voorbeeld door Els ter Steege
- Ruimte voor vragen
- Afsluiting

Aanleiding inspiratiecollege

- Ondersteuningstraject GOAB
- Organisatie van dit college door Anne Ketelaar (Oberon) Simone den Hollander & Iris Wierdsma (Sardes) en Carla Bienemann (Brancheorganisatie Kinderopvang)

Poll

Waarom aandacht voor 0-2,5 jaar?

- Vve va. 2 á 2,5 jaar
- Eerste duizend dagen van het leven van een kind zijn cruciaal
- Verkennen: wat is mogelijk binnen OAB voor baby's en dreumesen?

Mini college taal- en cognitieve
stimulering 0-2,5 jarigen
Kees Broekhof (Sardes/Vinci)

Hoe ziet een giraf eruit?

Kees Broekhof - Sardes

Onderwerpen

- Uitdagingen voor het jonge kind
- Het belang van taalstimulering 0 - 2,5 jaar
- Effectieve werkwijzen
- Effectieve programma's?

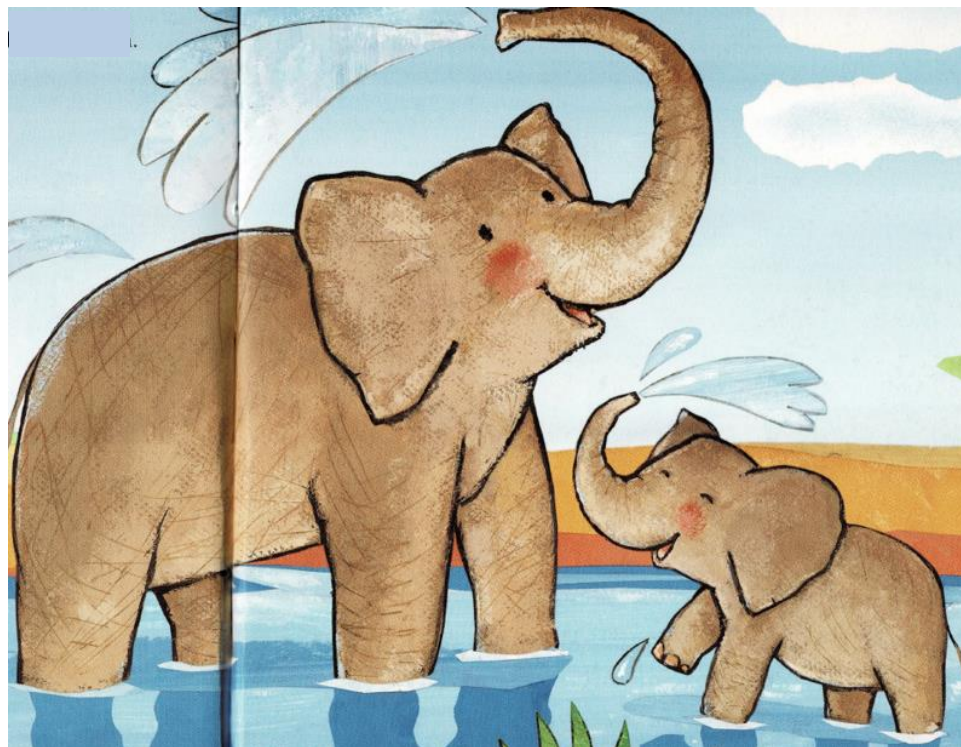
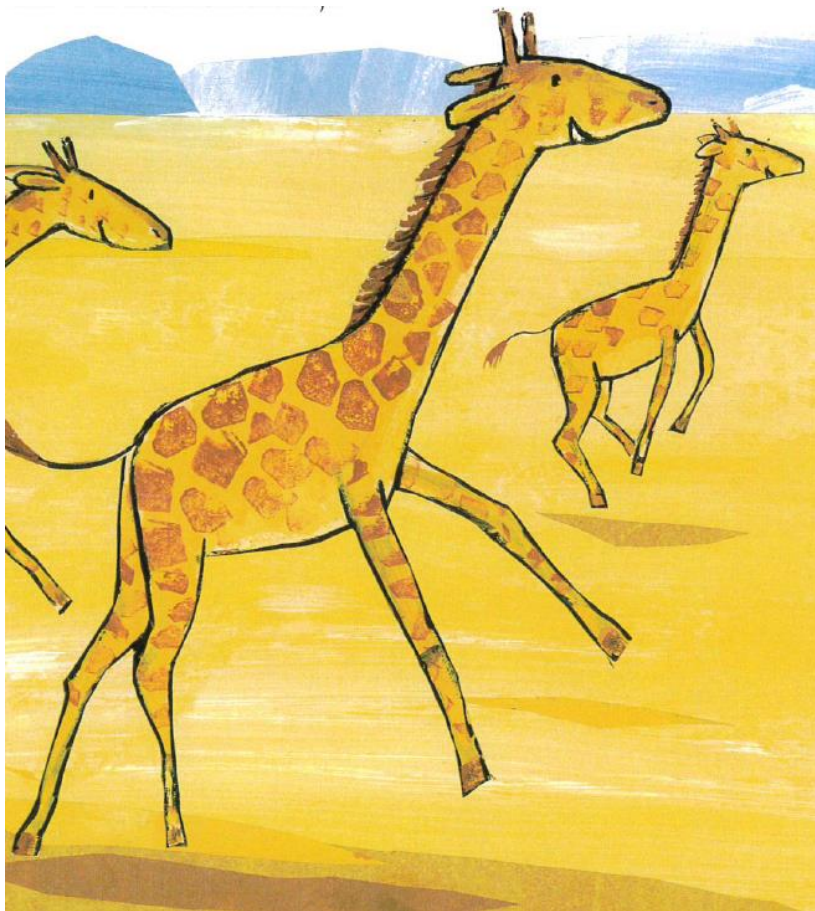

“De buurman gaat volgende week verhuizen naar een warm land.”

Niks bijzonders?

De vogeljongen

Tussenstand 1

- Jonge kinderen kunnen veel leren. Voor het leren van taal zijn ze vooral afhankelijk van het contact met volwassenen.

Het begint thuis

Hoeveel woorden spreken ouders tegen hun kind?

- Zwijgzame ouders spreken 10 miljoen woorden per uur.
- Gemiddelde ouders spreken 21 miljoen woorden per uur.
- Praatgrage ouders spreken 31 miljoen woorden per uur.

the 30 million word gap

En: kwantiteit en kwaliteit gaan vaak samen

Bron: Risley & Hart, 1995

Recente onderzoek naar input ouders

- Adriana Weisleder, Anne Fernald (Stanford University, 2013)
- effect op taalontwikkeling wordt bepaald door taal die tot het kind is gericht ('child-directed speech')

Taalkenmerken van 'child-directed speech' of 'parentese'

- eenvoudige zinnen
- 'overdreven' intonatie
- grote verschillen in toonhoogte
- herhaling

Nog recenter onderzoek: kwaliteit weegt zwaarder dan kwantiteit

Hoe ziet die kwaliteit eruit bij baby's?

1. interactiekenmerken

- veel beurtwisselingen ('serve and return')
- ingaand op de interesse van het kind

2. taalkenmerken

- 'parentese'

3. begripsondersteuningskenmerken

- aandacht voor het hier en nu
- benoemen

Bron: Rowe & Snow, 2019

www.goab.eu

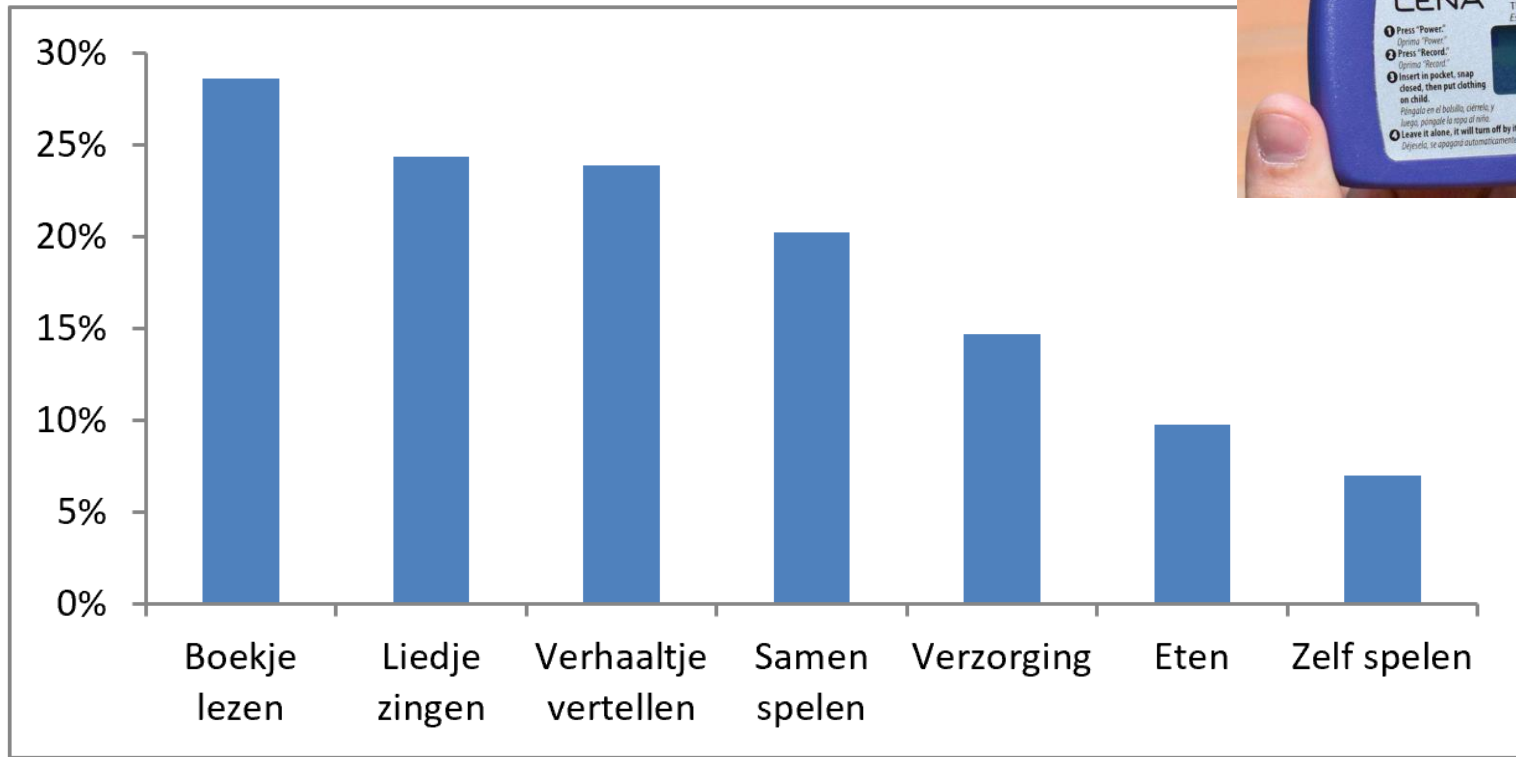
Tussenstand 2

- We weten wat ertoe doet in de interactie met jonge kinderen.

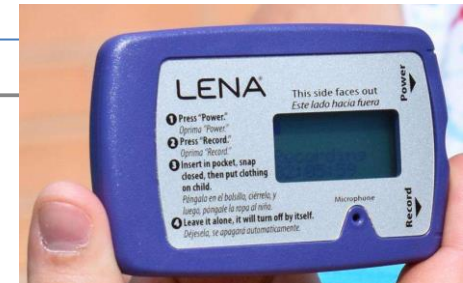
Voorlezen

Voorlezen: veel ouder-kind beurtwisselingen ('serve and return')

Figuur 1: Kans dat piekmomenten optreden tijdens activiteiten

Meer bewijs voor effecten van voorlezen

NB: Dit is een zeer lichtvoetige interventie.

Goed voorlezen aan 0-2,5-jarigen

Interactiekenmerken

- het kind volgen
- reageren op het kind

Taalkenmerken

- 'parentese' (kort, langzaam, intonatie, herhaling)
- aandacht voor hier en nu

Begripsondersteuning

- aanwijzen
- benoemen
- herhalen
- geluiden maken
- gebaren maken
- gezichten trekken

En de professionals?

- Pre-COOL landelijk onderzoek naar de effecten van vve-voorzieningen op de ontwikkeling van kinderen: effecten worden bepaald door kwaliteit van uitvoering.
- Landelijke Kwaliteitsmonitor Kinderopvang: ‘De gemiddelde educatieve kwaliteit is in alle opvangtypen duidelijk lager dan de emotionele kwaliteit’.

Tussenstand 3

- Voor het stimuleren van de (taal)ontwikkeling is de kwaliteit van uitvoering (ook door ouders) bepalend. En die is vaak niet optimaal.

Ouders helpen bij taalstimulering

Enkele voorbeelden

- Landelijk: BoekStart
- Bereik specifieke doelgroepouders via consultatiebureaus: BoekStartcoach (inzet bibliotheek) op het consultatiebureau.
- Lezen op Recept (Nederlandse versie Reach Out and Read), inzet GGD-personeel.

Professionals helpen om effectiever te zijn

- Integrale programma's met scholing: enkele VVE-programma's tonen (bescheiden) positief effect>

Effectieve programma's voor kinderen vanaf 0 jaar

- Piramide (0-7 jaar)
- Instapje (1-2 jaar)
- Uk en Puk (?) (0-4 jaar) gebruikersonderzoek
- Startblokken (?) (0-8 jaar) tegenstrijdige onderzoeksresultaten

Eindstand taalstimulering 0-2,5 jaar

- (Taal)stimulering is voor jonge kinderen van groot belang.
- We weten wat werkt.
- Er is extra aandacht nodig voor de kwaliteit van uitvoering.
- Het is mogelijk om via programma's meer te bereiken.

Praktijkvoorbeeld SamenSpel Harderwijk Els ter Steege (ZorgDat)

Taalstimulering in Harderwijk

Taalstimulering voor ouders met kinderen.

Samenspel voor 0-2 jaar

Peutertaal voor 2 tot 4 jaar

Onderwijsachterstandenbeleid

- Taalachterstand/ anderstalig
- Non-bereik/ klein sociaal netwerk
- Opvoedproblematiek

Doel:

- * Interactie
- * Taalaanbod
- * Opvoedondersteuning en ontwikkelingsstimulering
- * Ouderbetrokkenheid

- * Verbreden van sociale omgeving

Werkwijze

Inloop

Kring met liedjes

Activiteit

(boek lezen)

Pauze

Opvoedthema

Methodieken:

- Puk en Co
- Minisamenspel en Samentaal (Moniek Daal)
- Relatie bouwen met moeders

Resultaat

- Moeders gaan samen met hun kind spelen, praten, lezen, zingen.
- Moeders krijgen inzicht in de ontwikkeling van hun kind en de gevolgen van hun inzet.
- Moeders melden hun kind aan bij peuterspeelzaal.
- Moeders zijn schoolgericht
- Moeders zijn zelfverzekerd door eigen inbreng

Meerwaarde voor het kind:

- Betere taalontwikkeling
- Betere sociale ontwikkeling
- Kinderen leren goed kringgedrag
- Kinderen voelen zich sneller thuis op de psz

	Aantal deelnemende kinderen/ gezinnen	Aantal daarvan met een NT2-achtergrond	Aantal kinderen dat is doorgestroomd naar SKH (voorschoolse educatie)	Hoeveel van de deelnemende kinderen deden al eerder mee met activiteiten van Zorgdat?
Samenspel	30	28	5	6
Peutertaal (2+)	20	18	20	16
Ouderparticipatie	18	17	nvt	18
Oppasoma's	13	13	5	2
Azc ouder-kind	14	14	-	-

Toeleiding

- Via consultatiebureau of CJG (20)
- Maatschappelijk werk
- Financieel Trefpunt
- Peuterspeelzaal
- Via vrienden of familie (30)
- Eigen initiatief (47)
- Actief werven!

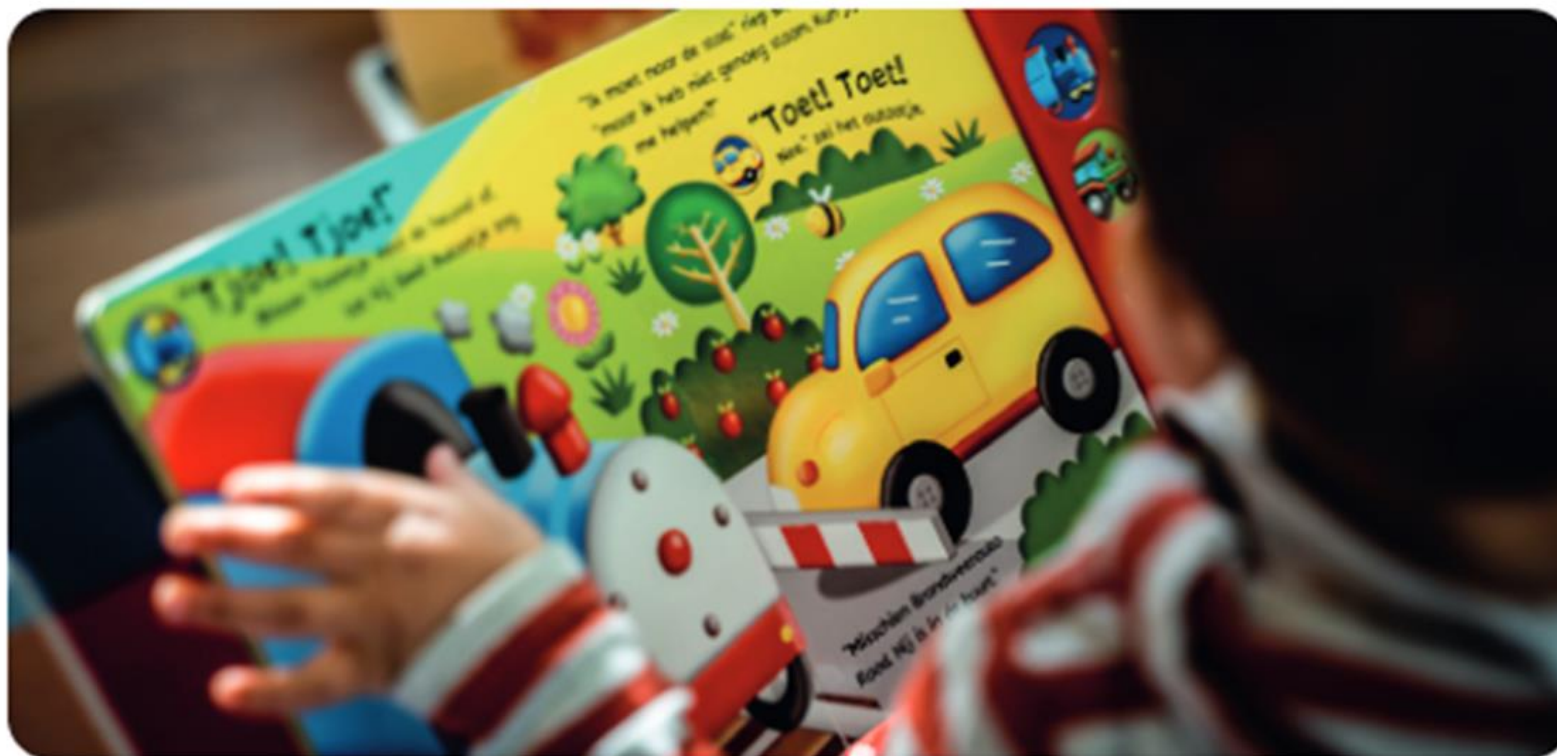
Netwerk

- Peuterspeelzaal
- Centrum voor jeugd en gezin
- Bibliotheek en voorleesexpress
- Kinderdagverblijf
- Taalmaatjes
- Pactum

Verantwoordelijkheden

- We zijn HBO geschoold/ denkwijze
- Voorbereiden van bijeenkomsten
- Huisbezoeken
- Contacten onderhouden
- Ondersteuning bij opvoeding, doorverwijzen, etc.
- Registratie
- Nascholing
- Informeren accounthouder

Vragen?

Afsluiting

- Zodra het verslag online staat krijgen jullie een seintje
- Vullen jullie nog onze evaluatie poll in?